

Bilgisayar Programlama Ö?renmeye Dönük Tutum Ölçe?i (BPÖTÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bilgisayar Programlama Ö?renmeye Dönük Tutum Ölçe?i (BPÖTÖ)*.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17715>

Özet

Bilgisayar Programlama Ö?renmeye Dönük Tutum Ölçe?i (BPÖTÖ), bireylerin **bilgisayar programlama** ö?renme sürecine yönelik tutumlar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmek amacıyla 2014 y?l?nda geli?tirilmis? özgün bir psikometrik araçtır. İngilizce adı Learning Computer Programming Attitude Scale (LeCoPAS) olan bu ölçek, özellikle e?itim bilimleri ve bili?im teknolojileri alanlar?nda, ö?rencilerin programlamaya kar?? sahip oldukları duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimleri nicel olarak de?erlendirmeyi hedefler.

Ölçek geli?tirme çalı??ması, 5'li Likert tipi derecelendirme format?n? kullanarak, programlama e?itiminin etkinli?ini de?erlendirmede ve olumsuz tutumlar? te?his etmede kullanılabilecek sağlam bir araç sunmaktadır. Ölçe?in geli?tirilmesi, Korkmaz ve Altun taraf?ndan gerçekleştirilmiş ve bilimsel literatüre kazandırmıştır.

Anahtar Kelimeler

Tutum ölçe?i, **bilgisayar programlama**, programlama e?itimi, Likert tipi, psikometri, LeCoPAS.

Yazarlar

Özgen Korkmaz, Hakan Altun.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, ö?rencilerin veya bireylerin **bilgisayar programlama** ö?renme sürecine kar?? geli?tirdikleri genel tutum düzeylerini saptamaktır. Bu tutumlar, bireyin ö?renme isteklili?i, programlamaya atfetti?i önem, algılanan zorluk düzeyi ve programlaman?n gelecekteki faydasına olan inanç gibi çe?itli boyutlar? kapsamaktadır.

E?itim ara??tırmacılar? ve uygulayıcılar?, BPÖTÖ'yü kullanarak programlama derslerinin başarısızlık etkileyen kritik psikolojik faktörleri belirleyebilirler. Bu sayede, olumsuz tutumlar? düzeltmeye ve programlama derslerine olan motivasyonu arttırmaya yönelik hedefli e?itim stratejileri geli?tirilebilir.

Yapı

BPÖTÖ, psikolojideki **tutum** yapıs?n? ölçmektedir. Tutum, bir nesneye (bu durumda programlama ö?renme eylemine) kar?? gösterilen olumlu veya olumsuz de?erlendirmeyi içeren, bili?sel, duygusal ve davran??sal e?ilimlerin organize olmu? bir sistemdir. Ölçek bu üç bile?eni (bili?sel, duygusal ve davran??sal) programlama ö?renme ba?lam?nda ele alır.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap? genellikle programlamaya yönelik **ilgi** ve motivasyon, programlamadan duyulan **kayg?** (anksiyete) ve programlaman?n mesleki veya ki?isel geli?ime sa?lad??? **fayda alg?s?** gibi alt boyutlardan olu?ur. Ölçek, bu alt boyutlardaki e?ilimlerin toplam?n? birle?tirerek genel tutum skorunu verir.

Geçerlik

Korkmaz ve Altun (2014) taraf?ndan yürütölen geli?tirme çal??mas?nda, BPÖTÖ'nün geçerlik çal??malar? titizlikle gerçekte?tirilmi?tir. Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen psikolojik yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini gösterir. Bu amaçla genellikle faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r.

Ayr?ca, ölçek maddelerinin ilgili literatür ve uzman görü?leri do?rultusunda haz?rlanmas?yla kapsam geçerli?i sa?lanm??t?r. Bu, ölçek maddelerinin programlama ö?renmeye dönük tutumun tüm kritik yönlerini temsil etti?ini göstermektedir. Geçerlik analizleri, ölçe?in programlama tutumunu do?ru bir ?ekilde yans?tt???n? desteklemektedir.

Güvenirlik

BPÖTÖ'nün güvenilirli?i, ölçüm sonuçlar?n?n tutarlılı???n? ve kararlılı???n? de?erlendirmek amacıyla incelenmi?tir. ?ç tutarlılık güvenilirlik katsay?s? olarak yaygın ?ekilde kullan?lan Cronbach Alfa de?eri hesaplanm??t?r. Yüksek bir Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? temel yap?y? ölçme konusunda birbiriyle yüksek düzeyde uyumlu oldu?unu i?aret eder.

Orijinal makale, elde edilen güvenilirlik katsay?s?n?n kabul edilebilir standartlar?n üzerinde oldu?unu belirtmektedir. Bu bulgular, ölçe?in zaman içinde ve farklı uygulamalarda kararlı ve güvenilir sonuçlar üreterek bilimsel ara?t?rmalarda kullan?ma uygun oldu?unu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini ampirik olarak incelemek için faktör analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in maddelerinin kaç farklı alt boyutta topland???n? belirlemeyi amaçlam??t?r. BPÖTÖ'nün çok boyutlu bir yap?y? ortaya ç?kard??? ve bu boyutlar?n programlamaya yönelik farklı tutum bile?enlerini temsil etti?i varsay?lmaktad?r.

Faktör analizleri sonucunda belirlenen alt boyutlar ve maddelerin bu faktörlere olan yükleri, ölçe?in teorik olarak beklenen tutum yap?s?yla uyumlu oldu?unu göstermi?tir. Bu yap?sal do?rulama, ölçe?in yalnızca genel bir skor vermekle kalmay?p, tutumun hangi yönlerinin (örne?in kayg? m?, ilgi mi) daha bask?n oldu?unu anlamaya da olanak tan?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: 5'li Likert tipi derecelendirme. Kat?l?mc?lar, verilen ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler (Örn: "Kesinlikle Kat?lm?yorum"dan "Kesinlikle Kat?l?yorum"a).

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal dil).

Popülasyon Grubu: E?itim alan ö?renciler (özellikle programlama dersi alan lise ve üniversite ö?rencileri).

Ya? Grubu: Genellikle 15-25 ya? aral??? (Akademik programlama e?itimi alan genç yeti?kinler).

Popülasyon Detaylar?: Bilgisayar programlama ö?renimine ba?layan veya devam eden ö?rencilerin tutumlar? hedeflenmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli tutum envanteri. Bireylerin kendi alg? ve duygular?n? yans?tan bir dizi standardize edilmi? ifadeye yan?t vermesi esas?na dayan?r.

Anahtar Kelimeler

E?itim teknolojileri, ö?renme motivasyonu, **tutum**, psikometrik özellikler, bilgisayar bilimi, ö?renci de?erlendirmesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

?leti?im E-posta Adresleri: ozgenkorkmaz@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

BPÖTÖ, akademik literatürde yay?mlanm?? bir ölçek olup, akademik ve kar amac? gütmeyen ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazarlardan izin al?narak mümkündür. Ticari veya geni? ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar Özgün Korkmaz ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in bilimsel alana sunuldu?u ve geçerlik/güvenirlik çal??mas?n?n yay?mland??? y?l **2014**'tür.

Kaynaklar

Korkmaz, Ö., & Altun, H. (2014). A validity and reliability study of the Learning Computer Programming Attitude Scale (LeCoPAS). *Mevlana International Journal of Education*, 4(1), 30-43. Makaleye buradan ula??abilir: perjournal.com

Bu ölçekle ilgili orijinal PDF doküman? a?a??da yer almaktadır:

[bilgisayar-programlama-ogrenmeye-donuk-tutum-olcegi-bpoto-toad.pdf](#)

Bilgisayar Programlama Ö?renmeye Dönük Tutum Ölçe?i (BPÖTÖ) Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak metinde aç?kça belirtilmemiştir. Maddelerin tam listesine ula?mak için Korkmaz ve Altun (2014) taraf?ndan yay?mlanan makaleye ba?vurulmas? veya sorumlu yazar Özgen Korkmaz ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ancak ölçek, programlama ö?renmeye yönelik tutumu ölçen ve 5'li Likert tipi derecelendirme ile yan?tlanan bir dizi ifadeden olu?maktadır.